

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Uskomme täällä Askolassa ehdotetun hankintalakimuutoksen voimaanastuessa mahdollistavan paikallisten ja alueellisten yritysten kilpailukykyä ja elinvoimaa.

Ennenkaikkea turvaamaan elinkeinoelämän mahdollisuuksia myös tulevaisuudessa.

Pienessä kunnassa hankinnat ovat määrältään pieniä, mutta sitäkin merkityksellisimpiä alueen yrittäjille. Hankkeissa kilpailutus on pääsääntöisesti sujunut asianmukaisesti.

Tiukka kunnan talouskuri ja tasapainotus voi kuitenkin johtaa siihen, että yhteiskunnallinen osaoptimointi lisääntyy ja näin vaarantaa paikallisen osallistumisen.

Vaarana on, että hankkeiden kokonaiskustannus vrt laatu/takuu-asiat ja jatkotoimenpiteet vaarantuvat ja jälkikäteen "paikaten" muodostuu kalliimmaksi.

Hankkeiden kilpailuttaminen avoimesti lisää reiluutta ja läpinäkyvyyttä ja parantaa elinkeinoelämän ja kunnan toimijoiden välistä luottamusta suorien hankintojen sijaan.

Suorat hankinnat ja inhouse toiminta on helppoa mutta erittäin lyhytnäköistä alueen elinvoiman kannalta. Yksityisten palveluntuottajien mahdollistaminen hankintaprosesseissa tuo pidemmällä aikavälillä kustannustehokkuutta ja vaikuttaa kustannustasoon alentavasti. Inhouse toiminta helposti johtaa taas korkeampiin hankintakustannuksiin.

Elinkeinoelämän ja yritysten hyvinvointi on tärkeää alueen julkisen talouden näkökulmasta ja myös koko kunnan ja yritysten näkökulmastakin katsottuna. Sillä on merkitystä myös työllistymisen vahvistamisen kannalta.

Kuntien saama yhteisövero on talouden kannalta välttämätön tulolähde kunnassa. Sitä ei saa vaarantaa eikä heikentää yritysten pärjäämistä ja sitä kautta elinvoimaa.

Askolan Yrittäjät toivoo että lakimuutos etenee lainsäädännöksi asti ja pitää tätä ehdotettua lakimuutosta päänavauksena elinvoiman kehittämisessä parempaan suuntaan.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

-

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

-

- Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

-

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

-

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

-

- Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

-

- Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

-

- Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

-
Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

-
- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**
-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

-

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

-

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**
-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

Muut huomiot

-

Lampinen Anne
Askolan Yrittäjät ry - Uudenmaan Yrittäjien paikallisyhdistys